ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 26ης Ιανουαρίου 2017*

«Αίτηση αναίρεσης — Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Βελγική, γερμανική, γαλλική, ιταλική, ολλανδική και αυστριακή αγορά ειδών υγιεινής — Απόφαση διαπιστώνουσα παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο — Συντονισμός τιμών πώλησης και ανταλλαγή ευαίσθητων εμπορικών πληροφοριών — Ενιαία παράβαση — Απόδειξη — Πρόστιμα — Πλήρης δικαιοδοσία — Εύλογη διάρκεια — Αναλογικότητα»

Στην υπόθεση C-644/13 P

με αντικείμενο αίτηση αναίρεσης δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2013,

Villeroy & Boch SAS, με έδρα το Παρίσι (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τον J. Philippe, avocat,

αναιρεσείουσα,

όπου ο έτερος διάδικος είναι η

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους L. Malferrari, F. Castillo de la Torre και F. Ronkes Agerbeek, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, προεδρεύοντα του πρώτου τμήματος, M. Berger, E. Levits, S. Rodin (εισηγητή) και F. Biltgen, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: K. Malacek, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζήτησης της 10ης Σεπτεμβρίου 2015,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 26ης Νοεμβρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

Απόφαση

1 Με την αίτηση αναίρεσης, η Villeroy & Boch SAS (στο εξής: Villeroy & Boch France) ζητεί την αναίρεση, ως προς αυτή, της απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Villeroy & Boch Austria κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-373/10, T-374/10, T-382/10 και T-402/10, μη δημοσιευθείσα, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, EU:T:2013:455), κατά το μέρος που με την απόφαση αυτή απορρίφθηκε η προσφυγή της με αίτημα την ακύρωση της απόφασης C(2010) 4185 τελικό, της Επιτροπής, της 23ης Ιουνίου 2010, σχετικά με διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/39092 – Εγκαταστάσεις λουτρών) (στο εξής: επίδικη απόφαση).

Το νομικό πλαίσιο

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1/2003

2 Ο κανονισμός (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα [101 και 102 ΣΛΕΕ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1), προβλέπει στο άρθρο 23, παράγραφοι 2 και 3:

«2. Η Επιτροπή δύναται με απόφασή της να επιβάλει σε επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων πρόστιμα, σε περίπτωση που αυτές, εκ προθέσεως ή εξ αμελείας:

α) διαπράττουν παράβαση των διατάξεων του άρθρου [101] ή του άρθρου [102 ΣΛΕΕ] […]

[…]

Για καθεμία από τις επιχειρήσεις και ενώσεις επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην παράβαση, το πρόστιμο δεν υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος.

[…]

3. Ο καθορισμός του ύψους του προστίμου γίνεται με βάση τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης.»

Οι κατευθυντήριες γραμμές του 2006

3 Κατά το σημείο 2 των κατευθυντήριων γραμμών για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές του 2006), «η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη της τη διάρκεια και τη σοβαρότητα της παραβάσεως» και «το επιβαλλόμενο πρόστιμο δεν πρέπει να υπερβαίνει τα όρια που προβλέπονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003».

4 Το σημείο 37 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006 έχει ως εξής:

«Παρότι οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές παραθέτουν τη γενική μεθοδολογία για τον υπολογισμό των προστίμων, οι ιδιαιτερότητες μίας ορισμένης υπόθεσης ή η ανάγκη διασφάλισης του αποτρεπτικού χαρακτήρα του προστίμου, μπορεί να δικαιολογούν απόκλιση από τη μεθοδολογία αυτή ή από τα όρια που καθορίζονται στο σημείο 21.»

Το ιστορικό της διαφοράς και η επίδικη απόφαση

5 Τα προϊόντα τα οποία αφορά η σύμπραξη είναι τα είδη υγιεινής που εμπίπτουν σε μία από τρεις ακόλουθες υποκατηγορίες, ήτοι βρύσες μπάνιου, ντουζιέρες και εξαρτήματά τους, και κεραμικά μπάνιου (στο εξής: οι τρεις υποκατηγορίες προϊόντων).

6 Το ιστορικό της διαφοράς παρατέθηκε από το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 1 έως 19 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και μπορεί να συνοψισθεί ως εξής.

7 Με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή διαπίστωσε παράβαση του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, της 2ας Μαΐου 1992 (ΕΕ 1994, L 1, σ. 3, στο εξής: Συμφωνία ΕΟΧ) στον τομέα των ειδών υγιεινής. Η παράβαση αυτή, στην οποία μετείχαν 17 επιχειρήσεις, καλύπτει διάφορες χρονικές περιόδους από τις 16 Οκτωβρίου 1992 έως τις 9 Νοεμβρίου 2004 και έλαβε τη μορφή πλέγματος αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στο έδαφος του Βελγίου, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, των Κάτω Χωρών και της Αυστρίας.

8 Ειδικότερα η Επιτροπή επισημαίνει, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι η διαπιστωθείσα παράβαση συνίστατο, πρώτον, στη συντονισμένη ετήσια αύξηση των τιμών και άλλων στοιχείων τιμολόγησης εκ μέρους των οικείων κατασκευαστών ειδών υγιεινής επ' ευκαιρία τακτικών συναντήσεων στο πλαίσιο εθνικών επαγγελματικών ενώσεων, δεύτερον, στον καθορισμό ή στον συντονισμό τιμών εξ αφορμής συγκεκριμένων γεγονότων, όπως η αύξηση του κόστους των πρώτων υλών, η εισαγωγή του ευρώ ή η λειτουργία νέων διοδίων και, τρίτον, στην αποκάλυψη και την ανταλλαγή εμπορικώς ευαίσθητων πληροφοριών. Η Επιτροπή διαπίστωσε, περαιτέρω, ότι ο καθορισμός των τιμών στον τομέα των ειδών υγιεινής ακολουθούσε ετήσιο κύκλο. Στο πλαίσιο αυτό, οι κατασκευαστές καθόριζαν τις κλίμακες τιμών τους οι οποίες είχαν κατά κανόνα ετήσια διάρκεια ισχύος και στις οποίες στηρίζονταν οι εμπορικές σχέσεις με τους χονδρεμπόρους.

9 Η Villeroy & Boch France, καθώς και οι λοιπές προσφεύγουσες πρωτοδίκως, Villeroy & Boch Austria GmbH (στο εξής: Villeroy & Boch Austria), Villeroy & Boch AG (στο εξής: Villeroy & Boch) και Villeroy & Boch Belgium SA (στο εξής: Villeroy & Boch Belgium), δραστηριοποιούνται στον κλάδο των ειδών υγιεινής. Η Villeroy & Boch κατέχει το σύνολο του κεφαλαίου της Villeroy & Boch Austria, της Villeroy & Boch France, της Villeroy & Boch Belgium, της Ucosan BV και των θυγατρικών της, καθώς και της Villeroy & Boch SARL.

10 Στις 15 Ιουλίου 2004, η Masco Corp. και οι θυγατρικές της, στις οποίες καταλέγεται η Hansgrohe AG που κατασκευάζει βρύσες μπάνιου και η Hüppe GmbH που κατασκευάζει ντουζιέρες, ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με την ύπαρξη σύμπραξης στον τομέα των ειδών υγιεινής και ζήτησαν να μην τους επιβληθεί πρόστιμο, δυνάμει της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2002, C 45, σ. 3, στο εξής: ανακοίνωση περί συνεργασίας του 2002), ή, τουλάχιστον, να είναι μειωμένο το πρόστιμο που θα τους επιβληθεί. Στις 2 Μαρτίου 2005, η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση σχετικά με την υπό όρους απαλλαγή της Masco από την επιβολή προστίμου, βάσει των παραγράφων 8, στοιχείο α', και 15 της ανακοίνωσης περί συνεργασίας του 2002.

11 Στις 9 και 10 Νοεμβρίου 2004, η Επιτροπή πραγματοποίησε αιφνίδιους ελέγχους στις εγκαταστάσεις διαφόρων εταιριών και εθνικών επαγγελματικών ενώσεων που δραστηριοποιούνται στον τομέα των ειδών υγιεινής.

12 Στις 15 και 19 Νοεμβρίου 2004, η Grohe Beteiligungs GmbH και οι θυγατρικές της, καθώς και η American Standard Inc. (στο εξής: Ideal Standard) ζήτησαν απαλλαγή από το πρόστιμο βάσει της ανακοίνωσης περί συνεργασίας του 2002 ή, εναλλακτικώς, την επιβολή μειωμένου προστίμου.

13 Αφού απέστειλε, κατά το διάστημα από τις 15 Νοεμβρίου 2005 έως τις 16 Μαΐου 2006, αιτήσεις παροχής πληροφοριών σε πλείονες εταιρίες και επαγγελματικές ενώσεις του κλάδου των ειδών υγιεινής, στις οποίες περιλαμβάνονταν οι προσφεύγουσες πρωτοδίκως, η Επιτροπή εξέδωσε στις 26 Μαρτίου 2007 ανακοίνωση αιτιάσεων, η οποία τους κοινοποιήθηκε.

14 Στις 17 και στις 19 Ιανουαρίου 2006, η Roca SARL, αφενός, και η Hansa Metallwerke AG και οι θυγατρικές της, αφετέρου, ζήτησαν αντιστοίχως να μην τους επιβληθεί πρόστιμο δυνάμει της ανακοίνωσης περί συνεργασίας του 2002, ή, τουλάχιστον, την επιβολή μειωμένου προστίμου. Στις 20 Ιανουαρίου 2006, η Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG Armaturenfabrik υπέβαλε παρόμοιο αίτημα.

15 Μετά από ακρόαση που διενεργήθηκε από τις 12 έως τις 14 Νοεμβρίου 2007, στην οποία μετείχαν οι προσφεύγουσες πρωτοδίκως, την αποστολή στις 9 Ιουλίου 2009 έκθεσης των πραγματικών περιστατικών, με την οποία η Επιτροπή εφιστούσε την προσοχή τους σε ορισμένα αποδεικτικά στοιχεία στα οποία σκόπευε να στηριχθεί ενόψει της έκδοσης τελικής απόφασης, και την αποστολή, εν συνεχεία, στις εν λόγω προσφεύγουσες, συμπληρωματικών αιτήσεων παροχής πληροφοριών, η Επιτροπή εξέδωσε στις 23 Ιουνίου 2010 την επίδικη απόφαση. Με την απόφαση αυτή, η Επιτροπή εκτίμησε ότι οι πρακτικές που περιγράφηκαν στη σκέψη 8 της παρούσας απόφασης αποτελούσαν μέρος ενός συνολικού σχεδίου περιορισμού του ανταγωνισμού μεταξύ των αποδεκτών της απόφασής της και παρουσίαζαν τα χαρακτηριστικά ενιαίας και διαρκούς παράβασης, η οποία κάλυπτε τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων και εκτεινόταν στο έδαφος του Βελγίου, της Γερμανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, των Κάτω Χωρών και της Αυστρίας. Συναφώς υπογράμμισε ιδίως ότι οι ως άνω πρακτικές αντιστοιχούσαν σε ένα επαναλαμβανόμενο μοντέλο το οποίο αποδείχθηκε ότι ήταν το ίδιο και στα έξι κράτη μέλη που αφορούσε η έρευνα της Επιτροπής. Αποκάλυψε επίσης την ύπαρξη εθνικών επαγγελματικών ενώσεων αρμόδιων για το σύνολο των τριών υποκατηγοριών προϊόντων, τις οποίες ονόμασε «συντονιστικά όργανα», εθνικών επαγγελματικών ενώσεων που τα μέλη τους δραστηριοποιούνταν σε τουλάχιστον δύο από τις τρεις αυτές υποκατηγορίες προϊόντων, των επονομαζόμενων «ενώσεων για περισσότερα προϊόντα», καθώς και ενώσεων με εξειδικευμένο αντικείμενο και με μέλη των οποίων η δραστηριότητα σχετιζόταν με μία μόνον από τις τρεις υποκατηγορίες προϊόντων. Τέλος, διαπίστωσε ότι υπήρχε μια κεντρική ομάδα επιχειρήσεων που μετείχαν στη σύμπραξη σε πλείονα κράτη μέλη και στο πλαίσιο συντονιστικών οργάνων και ενώσεων για περισσότερα προϊόντα.

16 Κατά την Επιτροπή, οι προσφεύγουσες πρωτοδίκως μετείχαν στη σύμπραξη ως μέλη της ένωσης IndustrieForum Sanitär, που αντικατέστησε από το 2001 τη Freundeskreis der deutschen Sanitärindustrie, της ένωσης Arbeitskreis Baden und Duschen, που αντικατέστησε από το 2003 την Arbeitskreis Duschabtrennungen και τη Fachverband Sanitär-Keramische Industrie στη Γερμανία, της ένωσης Arbeitskreis Sanitärindustrie στην Αυστρία, της ένωσης Vitreous China-group στο Βέλγιο, της ένωσης Sanitair Fabrikanten Platform στις Κάτω Χώρες και της ένωσης Association française des industries de céramique sanitaire (AFICS) στη Γαλλία. Όσον αφορά την παράβαση στις Κάτω Χώρες, η Επιτροπή διαπίστωσε, κατ' ουσίαν, με την αιτιολογική σκέψη 1179 της επίδικης απόφασης, ότι στις μετέχουσες στην εν λόγω παράβαση επιχειρήσεις δεν μπορούσε να επιβληθεί πρόστιμο λόγω παραγραφής.

17 Στο άρθρο 1 της επίδικης απόφασης, η Επιτροπή απαριθμεί τις επιχειρήσεις στις οποίες καταλογίζει ευθύνη για παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και, από 1ης Ιανουαρίου 1994, του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ, λόγω της συμμετοχής τους σε σύμπραξη στον τομέα των ειδών υγιεινής στο Βέλγιο, τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία, τις Κάτω Χώρες και την Αυστρία και σε διάφορες περιόδους από τις 16 Οκτωβρίου 1992 έως τις 9 Νοεμβρίου 2004. Όσον αφορά τις προσφεύγουσες πρωτοδίκως, η Επιτροπή επέβαλε, με το άρθρο 1, παράγραφος 1, της εν λόγω απόφασης, κυρώσεις στη Villeroy & Boch, για τη συμμετοχή της στην επίμαχη ενιαία παράβαση από τις 28 Σεπτεμβρίου 1994 έως τις 9 Νοεμβρίου 2004 και στις θυγατρικές της Villeroy & Boch Belgium, Villeroy & Boch France και Villeroy & Boch Austria για συμμετοχή στην παράβαση σε διάφορες περιόδους από τις 12 Οκτωβρίου 1994 το νωρίτερο έως τις 9 Νοεμβρίου 2004.

18 Με το άρθρο 2, παράγραφος 8, της επίδικης απόφασης, η Επιτροπή επέβαλε, πρώτον, στη Villeroy & Boch, πρόστιμο ύψους 54 436 347 ευρώ, δεύτερον, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον στις Villeroy & Boch και Villeroy & Boch Austria πρόστιμο ύψους 6 083 604 ευρώ, τρίτον, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον στις Villeroy & Boch και Villeroy & Boch Belgium πρόστιμο ύψους 2 942 608 ευρώ, και, τέταρτον, αλληλεγγύως και εις ολόκληρον στις Villeroy & Boch και Villeroy & Boch France πρόστιμο ύψους 8 068 441 ευρώ. Συνεπώς, το συνολικό ύψος των προστίμων που επιβλήθηκαν στις προσφεύγουσες πρωτοδίκως ανερχόταν στο ποσό των 71 531 000 ευρώ.

19 Για τον υπολογισμό του ύψους του προστίμου, η Επιτροπή εφάρμοσε τις κατευθυντήριες γραμμές του 2006.

Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

20 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 9 Σεπτεμβρίου 2010, η αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή στην υπόθεση T-382/10 με αίτημα την ακύρωση της επίδικης απόφασης ως προς αυτήν ή, επικουρικώς, τη μείωση των προστίμων που της επιβλήθηκαν.

21 Προς στήριξη του αιτήματος ακύρωσης, η αναιρεσείουσα έκανε λόγο για παράβαση του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ λόγω της διαπίστωσης περί ενιαίας, διαρκούς και σύνθετης παράβασης, για πλημμελή αιτιολογία, για απουσία αποδείξεων που να στοιχειοθετούν την ύπαρξη παράβασης στη Γαλλία, για απουσία νομικής βάσης που να επιτρέπει τον καταλογισμό στις προσφεύγουσες πρωτοδίκως αλληλέγγυας και εις ολόκληρον ευθύνης για την καταβολή των προστίμων, για εσφαλμένο υπολογισμό του επιβληθέντος προστίμου, καθώς ελήφθησαν υπόψη πωλήσεις μη σχετιζόμενες με την παράβαση και δεν μειώθηκε το πρόστιμο παρά την υπερβολική διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας και, τέλος, παράβαση του άρθρου 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003 λόγω της επιβολής δυσανάλογου προστίμου.

22 Επικουρικώς, η αναιρεσείουσα ζήτησε μείωση του επιβληθέντος προστίμου.

23 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή στο σύνολό της.

Αιτήματα των διαδίκων

24 Η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο:

— να αναιρέσει εν όλω την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος που με αυτήν το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή της,

— επικουρικώς, να αναιρέσει εν μέρει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση,

— επικουρικότερον, να μειώσει το ποσό του προστίμου που της επιβλήθηκε,

— έτι επικουρικότερον, να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να αναπέμψει την υπόθεση στο Γενικό Δικαστήριο για να αποφανθεί επ' αυτής, και

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα·

25 Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αίτηση αναίρεσης ως εν μέρει απαράδεκτη και ως εν μέρει ως αβάσιμη,

— να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί της αίτησης αναίρεσης

26 Προς στήριξη της αίτησης αναίρεσης η αναιρεσείουσα προβάλλει τέσσερις λόγους. Ο πρώτος αφορά νομικό σφάλμα στο οποίο υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο κατά την εκτίμηση των αποδείξεων όσον αφορά τις παραβάσεις που φέρονται να έχουν διαπραχθεί στη Γαλλία. Ο δεύτερος αφορά νομικό σφάλμα στο οποίο υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο λόγω της διαπίστωσης σύνθετης και διαρκούς παράβασης. Με τον τρίτο λόγο προβάλλεται ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν άσκησε την πλήρη δικαιοδοσία του όσον αφορά το επιβληθέν στην αναιρεσείουσα πρόστιμο. Ο τέταρτος λόγος αφορά παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας.

Επί του πρώτου αναιρετικού λόγου, σχετικά με νομικά εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων όσον αφορά τις παραβάσεις που φέρονται να έχουν διαπραχθεί στη Γαλλία

Επιχειρήματα των διαδίκων

27 Με τον πρώτο αναιρετικό λόγο, η αναιρεσείουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικά σφάλματα, διότι η εκτίμησή του όσον αφορά τις δηλώσεις της Ideal Standard, της Roca καθώς και της Duravit AG, σχετικά με σύνολο των περιστατικών στη Γαλλία, δεν αντιστοιχεί στην εκτίμηση στην οποία προέβη όσον αφορά τα ίδια αποδεικτικά στοιχεία με την απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Keramag Keramische Werke κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-379/10 και T-381/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:457), η οποία επίσης έχει ως αντικείμενο την επίδικη απόφαση. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο παραβίασε τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και in dubio pro reo.

28 Συγκεκριμένα, με τις σκέψεις 287 έως 290 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε ότι με τις δηλώσεις της Ideal Standard και της Roca κατέστη δυνατή η στοιχειοθέτηση της συμμετοχής της αναιρεσείουσας σε τρεις συναντήσεις της AFICS κατά τη διάρκεια του 2004, κατά τις οποίες διεξήχθησαν παράνομες συζητήσεις. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, κατ' ουσίαν, ότι η μαρτυρία επιχείρησης που έχει υποβάλει αίτηση επιείκειας δεν αποτελεί αποδεικτικό στοιχείο βάσει της αρχής testis unus, testis nullus (εις μάρτυς, ουδείς μάρτυς) και ότι μια τέτοια μαρτυρία πρέπει να τεκμηριώνεται από μαρτυρίες άλλων μετεχόντων στη σύμπραξη. Ωστόσο, τούτο συμβαίνει, κατά το Γενικό Δικαστήριο, στην υπό κρίση υπόθεση, καθώς η μαρτυρία της Ideal Standard στο πλαίσιο της αίτησης επιείκειας επιβεβαιώθηκε από τη δήλωση της Roca.

29 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, όμως, ότι η προαναφερθείσα εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων από το Γενικό Δικαστήριο είναι προδήλως αντίθετη σε σχέση με την εκτίμηση των ίδιων αποδεικτικών στοιχείων με την απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Keramag Keramische Werke κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-379/10 και T-381/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:457, σκέψεις 118 έως 120), η οποία επίσης αφορά την επίδικη απόφαση.

30 Ομοίως, η αναιρεσείουσα φρονεί ότι, με την ίδια αυτή απόφασή του και με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε την αποδεικτική αξία της δήλωσης της Duravit κατά τρόπο αντιφατικό. Συγκεκριμένα, με την απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Keramag Keramische Werke κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-379/10 και T-381/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:457, σκέψεις 115 και 116), το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η δήλωση αυτή δεν είχε κοινοποιηθεί κατά τη διοικητική διαδικασία στις προσφεύγουσες στην υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση και, συνεπώς, δεν ήταν αντιτάξιμη έναντι αυτών. Αντιθέτως, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη του την ίδια αυτή δήλωση. Συγκεκριμένα, με τη σκέψη 293 της αποφάσεώς του αυτής, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι η επίδικη απόφαση «δεν στηρίζεται» στην εν λόγω δήλωση, η οποία επιβεβαιώνει, ωστόσο, τη δήλωση της Ideal Standard όσον αφορά το περιεχόμενο των παράνομων συζητήσεων που «πιθανώς» διεξήχθησαν στις 25 Φεβρουαρίου 2004.

31 Επιπλέον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο, συνεκτιμώντας σε βάρος της τη δήλωση της Duravit, μολονότι γνώριζε ότι δεν είναι αντιτάξιμη έναντι αυτής και ότι η Επιτροπή δεν την είχε λάβει υπόψη της με την επίδικη απόφαση, τροποποίησε την αιτιολογία της επίδικης απόφασης και παρέβη το άρθρο 263 ΣΛΕΕ και το άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

32 Δεδομένου ότι δεν προσκομίστηκε κανένα άλλο αποδεικτικό στοιχείο σχετικό με την παράβαση που θα μπορούσε να καταλογιστεί στην αναιρεσείουσα στη Γαλλία, η σε βάρος της πρωτόδικη απόφαση στηρίχθηκε στο προαναφερθέν νομικό σφάλμα όσον αφορά τα πραγματικά περιστατικά στη Γαλλία.

33 Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι οι εκτιμήσεις στις οποίες προέβη το Γενικό Δικαστήριο με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση αντιφάσκουν προς αυτές που διατύπωσε με την απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Keramag Keramische Werke κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-379/10 και T-381/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:457), πλην όμως θεωρεί εσφαλμένη τη δεύτερη απόφαση. Το θεσμικό όργανο τονίζει ότι η αναιρεσείουσα δεν κάνει λόγο για νομικά εσφαλμένη εκτίμηση των αποδείξεων, αλλά μόνο για διαφορετική αντιμετώπιση πανομοιότυπων περιστατικών. Περαιτέρω, η Επιτροπή αρνείται ότι υπήρξε παραβίαση της αρχής του τεκμηρίου της αθωότητας. Τέλος, δεν αμφισβητεί ότι η δήλωση της Duravit δεν μπορεί να θεωρηθεί αποδεικτικό στοιχείο, πλην όμως θεωρεί ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δεν στηρίζεται προφανώς στη δήλωση αυτή.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

34 Ενόψει της απάντησης στον πρώτο αναιρετικό λόγο, υπενθυμίζεται ότι η εκτίμηση, από το Γενικό Δικαστήριο, της αποδεικτικής ισχύος ενός εγγράφου δεν υπόκειται, καταρχήν, στον αναιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από το άρθρο 256, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, και το άρθρο 58, πρώτο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αναίρεση περιορίζεται στα νομικά ζητήματα. Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο για τη διαπίστωση και την εκτίμηση των σχετικών πραγματικών περιστατικών, καθώς και για την εκτίμηση των αποδεικτικών στοιχείων, εκτός αν υπάρχει περίπτωση παραμόρφωσης των περιστατικών και των στοιχείων αυτών (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 2ας Οκτωβρίου 2003, Salzgitter κατά Επιτροπής, C-182/99 P, EU:C:2003:526, σκέψη 43 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), περίπτωση η οποία δεν συντρέχει εν προκειμένω.

35 Αντιθέτως, κατά πάγια νομολογία, το ζήτημα αν είναι αντιφατική ή ανεπαρκής η αιτιολογία απόφασης του Γενικού Δικαστηρίου αποτελεί νομικό ζήτημα το οποίο, ως τέτοιο, μπορεί να τεθεί στο πλαίσιο αίτησης αναίρεσης (βλ., ιδίως, απόφαση της 21ης Σεπτεμβρίου 2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied κατά Επιτροπής, C-105/04 P, EU:C:2006:592, σκέψη 71 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

36 Εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο, με τη σκέψη 287 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, διαπίστωσε ότι η Επιτροπή στηρίχθηκε στις δηλώσεις της Ideal Standard και της Roca προκειμένου να στοιχειοθετήσει τη συμμετοχή της αναιρεσείουσας στις συναντήσεις της AFICS το 2004. Με τη σκέψη 289 της εν λόγω απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, μολονότι, κατά τη νομολογία, η δήλωση του δικαιούχου ολικής ή μερικής μείωσης προστίμων, της οποίας η ακρίβεια αμφισβητείται από άλλον μετέχοντα στη σύμπραξη, πρέπει να επαληθεύεται, τίποτε δεν αποκλείει τη δυνατότητα να απορρέει η επαλήθευση αυτή από τη μαρτυρία άλλης επιχείρησης που μετέσχε στη σύμπραξη, έστω και αν έτυχε και αυτή μείωσης προστίμων. Αφού εξέτασε την αποδεικτική αξία της δήλωσης της Roca, το Γενικό Δικαστήριο αποφάνθηκε, με τη σκέψη 290 της ίδιας απόφασης, ότι η δήλωση της Ideal Standard, όπως επιβεβαιώνεται από τη δήλωση της Roca, αποδεικνύει επαρκώς κατά νόμον τη διεξαγωγή των επίμαχων παράνομων συζητήσεων.

37 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, όμως, ότι η αιτιολογία αυτή είναι αντιφατική σε σχέση με αυτή που παρατίθεται στην απόφαση της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Keramag Keramische Werke κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-379/10 και T-381/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:457).

38 Υπενθυμίζεται, ωστόσο, ότι, κατά πάγια νομολογία, η υποχρέωση του Γενικού Δικαστηρίου να αιτιολογεί τις αποφάσεις του δεν μπορεί, κατ' αρχήν, να φθάνει μέχρι του σημείου να του επιβάλλει να δικαιολογεί τη λύση που δέχθηκε σε μια υπόθεση σε σχέση με αυτή που δέχθηκε σε άλλη υπόθεση της οποίας επελήφθη, έστω και αν αυτή αφορά την ίδια προσβαλλόμενη απόφαση (βλ. απόφαση της 11ης Ιουλίου 2013, Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:464, σκέψη 66 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

39 Επομένως, η επιχειρηματολογία της αναιρεσείουσας περί αντιφάσεων ως προς την αιτιολογία μεταξύ της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και της απόφασης της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Keramag Keramische Werke κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-379/10 και T-381/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:457), είναι απορριπτέα.

40 Όσον αφορά το επιχείρημα της αναιρεσείουσας κατά το οποίο το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε να λάβει υπόψη του σε βάρος της τη δήλωση της Duravit, διαπιστώνεται ότι το επιχείρημα αυτό είναι απόρροια εσφαλμένης ερμηνείας της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης. Συγκεκριμένα, στη σκέψη 293 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης γίνεται μνεία της δήλωσης αυτής αποκλειστικά και μόνο προκειμένου να δοθεί απάντηση στο επιχείρημα που είχαν προβάλει οι προσφεύγουσες πρωτοδίκως, επικαλούμενες τη δήλωση αυτή και αποσκοπώντας στην αμφισβήτηση της ακρίβειας των δηλώσεων της Ideal Standard και της Roca. Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη του τη δήλωση της Duravit ως επιβαρυντικό στοιχείο για την αναιρεσείουσα, πράγμα που επιβεβαιώνεται από τη σκέψη 295 της εν λόγω απόφασης, με την οποία το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι οι δηλώσεις της Ideal Standard και της Roca αρκούν για τη στοιχειοθέτηση της παράβασης του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ.

41 Βάσει των ανωτέρω σκέψεων, ο πρώτος αναιρετικός λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του δεύτερου αναιρετικού λόγου, σχετικά με την ύπαρξη ενιαίας και διαρκούς παράβασης

Επιχειρήματα των διαδίκων

42 Με τον δεύτερο αναιρετικό λόγο, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε νομικό σφάλμα, καθώς συνένωσε τεχνητά πράξεις ανεξάρτητες μεταξύ τους και διαπίστωσε την ύπαρξη σύνθετης και διαρκούς παράβασης.

43 Συναφώς, η αναιρεσείουσα διατείνεται, πρώτον, ότι το Γενικό Δικαστήριο, στηριζόμενο στην έννοια της ενιαίας, σύνθετης και διαρκούς παράβασης, παρέβη το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ. Συγκεκριμένα, η έννοια αυτή δεν έχει κανένα νομικό έρεισμα στο δίκαιο της Ένωσης. Περαιτέρω, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση είναι ανεπαρκώς αιτιολογημένη καθώς το Γενικό Δικαστήριο δεν απάντησε στα σχετικά επιχειρήματά της.

44 Δεύτερον, η αναιρεσείουσα προβάλλει, επικουρικώς, ότι δεν πληρούνται εν προκειμένω οι προϋποθέσεις διαπίστωσης ενιαίας παράβασης, κατά το μέτρο που η Επιτροπή δεν προσδιόρισε την οικεία αγορά και δεν αποδείχθηκε ότι υπάρχει συμπληρωματική σχέση μεταξύ των επιμέρους προσαπτόμενων ενεργειών.

45 Τρίτον, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει, επικουρικώς, ότι, λόγω μερικής ακύρωσης της επίδικης απόφασης όσον αφορά ορισμένα κράτη μέλη με τις αποφάσεις της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Wabco Europe κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-380/10, EU:T:2013:449), της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Keramag Keramische Werke κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-379/10 και T-381/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:457), καθώς και της 16ης Σεπτεμβρίου 2013, Duravit κ.λπ. κατά Επιτροπής (T-364/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:477), και λόγω του ότι ορισμένες επιχειρήσεις ενδέχεται να μην είχαν πλήρη γνώση της παράβασης, δεν μπορεί να υφίσταται ενιαία παράβαση κατά την έννοια της επίδικης απόφασης.

46 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο δεύτερος αναιρετικός λόγος είναι απορριπτέος.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

47 Κατά πάγια νομολογία, παράβαση του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ μπορεί να προκύπτει όχι μόνον από μεμονωμένη πράξη, αλλά και από σειρά πράξεων ή ακόμη και από συνεχιζόμενη συμπεριφορά, έστω και αν ένα ή περισσότερα στοιχεία αυτής της σειράς πράξεων ή της συνεχιζόμενης συμπεριφοράς θα μπορούσαν επίσης να αποτελέσουν, εξεταζόμενα αφ' εαυτών και μεμονωμένα, παράβαση της εν λόγω διάταξης. Συγκεκριμένα, όταν οι διάφορες πράξεις εντάσσονται σε ένα «συνολικό σχέδιο», λόγω του ότι επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό, ήτοι τη νόθευση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, η Επιτροπή δικαιούται να καταλογίσει την ευθύνη για τις πράξεις αυτές αναλόγως της συμμετοχής στην παράβαση, η οποία λαμβάνεται υπόψη στο σύνολό της (βλ. απόφαση της 24ης Ιουνίου 2015, Fresh Del Monte Produce κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P και C-294/13 P, EU:C:2015:416, σκέψη 156 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

48 Επιχείρηση η οποία έχει μετάσχει σε τέτοια ενιαία και σύνθετη παράβαση με ενέργειές της, εμπίπτουσες στην έννοια της αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής, κατά το άρθρο 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ, οι οποίες απέβλεπαν στην υλοποίηση της παράβασης στο σύνολό της, μπορεί συνεπώς να είναι συνυπαίτια, για όλη τη διάρκεια της συμμετοχής της στην εν λόγω παράβαση, για ενέργειες στις οποίες προέβησαν άλλες επιχειρήσεις στο πλαίσιο της ίδιας παράβασης. Τούτο ισχύει όταν αποδεικνύεται ότι η εν λόγω επιχείρηση είχε την πρόθεση να συμβάλει, με τη συμπεριφορά της, στους κοινούς σκοπούς τους οποίους επιδίωκε το σύνολο των συμμετεχόντων και ότι γνώριζε τις παραβατικές συμπεριφορές τις οποίες είχαν κατά νου ή τις οποίες ακολουθούσαν άλλες επιχειρήσεις επιδιώκοντας τους ίδιους σκοπούς ή μπορούσε ευλόγως να τις προβλέψει και αποδεχόταν τον σχετικό κίνδυνο (βλ. απόφαση της 24ης Ιουνίου 2015, Fresh Del Monte Produce κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P και C-294/13 P, EU:C:2015:416, σκέψη 157 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

49 Επομένως, η επιχείρηση μπορεί να έχει άμεση συμμετοχή στο σύνολο των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμπεριφορών που συνθέτουν την ενιαία και διαρκή παράβαση, οπότε η Επιτροπή ορθώς της καταλογίζει την ευθύνη για το σύνολο των συμπεριφορών αυτών και, συνεπώς, για την εν λόγω παράβαση στο σύνολό της. Η επιχείρηση μπορεί επίσης να έχει άμεση συμμετοχή σε μέρος μόνον των αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμπεριφορών που συνθέτουν την ενιαία και διαρκή παράβαση, αλλά να γνώριζε για το σύνολο των λοιπών παραβατικών συμπεριφορών τις οποίες είχαν κατά νου ή τις οποίες ακολουθούσαν οι λοιποί συμμετέχοντες στη σύμπραξη επιδιώκοντας τους ίδιους σκοπούς ή να μπορούσε ευλόγως να τις προβλέψει αποδεχόμενη τον σχετικό κίνδυνο. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή ορθώς επίσης καταλογίζει στην επιχείρηση αυτή την ευθύνη για το σύνολο των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορών που συνθέτουν την εν λόγω παράβαση και, συνεπώς, για την παράβαση στο σύνολό της (βλ. απόφαση της 24ης Ιουνίου 2015, Fresh Del Monte Produce κατά Επιτροπής και Επιτροπή κατά Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P και C-294/13 P, EU:C:2015:416, σκέψη 158 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

50 Εξάλλου, προκειμένου να χαρακτηριστούν διάφορες ενέργειες ως ενιαία και διαρκής παράβαση, πρέπει να επαληθεύεται αν εμφανίζουν μεταξύ τους δεσμό συμπληρωματικότητας υπό την έννοια ότι κάθε μία από αυτές σκοπεί στην αντιμετώπιση μιας ή περισσοτέρων συνεπειών της κανονικής λειτουργίας του ανταγωνισμού και συντείνουν, μέσω της αλληλεπίδρασής τους, στην επέλευση του συνόλου των αντιθέτων προς τον ανταγωνισμό αποτελεσμάτων τα οποία επιδίωξαν όσοι ενήργησαν στο πλαίσιο ενός σφαιρικού σχεδίου επιδιώκοντας ενιαίο σκοπό. Αντιθέτως, η προϋπόθεση περί ενιαίου σκοπού συνεπάγεται ότι πρέπει να εξετάζεται εάν υφίστανται στοιχεία που χαρακτηρίζουν τις επιμέρους ενέργειες που συνθέτουν την παράβαση και από τα οποία μπορεί να συναχθεί ότι οι ενέργειες άλλων εμπλεκομένων στην παράβαση επιχειρήσεων δεν είχαν τον ίδιο σκοπό ούτε το ίδιο αποτέλεσμα και, ως εκ τούτου, δεν εντάσσονται σε ένα «συνολικό σχέδιο», λόγω του ότι επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό,

ήτοι τη νόθευση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά (βλ., συναφώς, απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2013, Siemens κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-239/11 P, C-489/11 P και C-498/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:866, σκέψεις 247 και 248).

51 Περαιτέρω, από τη νομολογία του Δικαστηρίου δεν συνάγεται ότι το άρθρο 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ αφορά αποκλειστικά είτε τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην αγορά στην οποία υφίστανται περιορισμοί του ανταγωνισμού ή στις αγορές προηγούμενου ή της επόμενου οικονομικού σταδίου ή παρακείμενες της εν λόγω αγοράς, είτε τις επιχειρήσεις που περιορίζουν την αυτονομία της συμπεριφοράς τους σε δεδομένη αγορά βάσει συμφωνίας ή εναρμονισμένης πρακτικής. Συγκεκριμένα, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το γράμμα του άρθρου 101, παράγραφος 1, ΣΛΕΕ αναφέρεται γενικώς σε όλες τις συμφωνίες και εναρμονισμένες πρακτικές οι οποίες, είτε στις οριζόντιες σχέσεις είτε στις κάθετες, νοθεύουν τον ανταγωνισμό στην εσωτερική αγορά, ανεξαρτήτως της αγοράς στην οποία δραστηριοποιούνται οι εμπλεκόμενοι, όπως και το γεγονός ότι οι όροι των επίμαχων διακανονισμών αφορούν μόνον την εμπορική συμπεριφορά της μίας εξ αυτών (βλ., συναφώς, απόφαση της 22ας Οκτωβρίου 2015, AC-Treuhand κατά Επιτροπής, C-194/14 P, EU:C:2015:717, σκέψεις 34 και 35 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

52 Βάσει της νομολογίας αυτής, είναι, καταρχάς, απορριπτέα τα επιχειρήματα της αναιρεσείουσας σύμφωνα με τα οποία η νομική έννοια της ενιαίας, σύνθετης και διαρκούς παράβασης δεν είναι συμβατή με το άρθρο 101 ΣΛΕΕ και το άρθρο 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ.

53 Δεύτερον, διαπιστώνεται ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο, υπενθυμίζοντας τη νομολογία αυτή με τις σκέψεις 32 έως 34, 41, 42 και 46 έως 48 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, αιτιολόγησε την απόφαση αυτή επαρκώς κατά νόμον.

54 Τρίτον, όσον αφορά το επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι δεν πληρούνται εν προκειμένω οι προϋποθέσεις διαπίστωσης ενιαίας παράβασης, κατά το μέτρο που η Επιτροπή δεν προσδιόρισε τη σχετική αγορά, διαπιστώνεται ότι, όπως ορθώς επισήμανε το Γενικό Δικαστήριο με τη σκέψη 54 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης και όπως παραδέχεται η αναιρεσείουσα, το γεγονός ότι η καλυπτόμενη από την παράβαση αγορά προϊόντων διακρίνεται από την καλυπτόμενη από την παράβαση γεωγραφική αγορά δεν εμποδίζει σε κάθε περίπτωση τη διαπίστωση ενιαίας παράβασης. Συνεπώς, το επιχείρημα αυτό είναι εν πάση περιπτώσει αλυσιτελές.

55 Τέταρτον, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε, με τις σκέψεις 63 και 71 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, σε νομικό σφάλμα, κρίνοντας ότι εν προκειμένω υφίσταται ενιαίος σκοπός, οπότε στοιχειοθετείται ενιαία παράβαση. Συγκεκριμένα, βάσει των πραγματικών διαπιστώσεων που διατυπώνονται στις σκέψεις 66, 69 και 71 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο στοιχειοθέτησε επαρκώς κατά νόμον ότι οι επιμέρους προσαπτόμενες συμπεριφορές κατέτειναν στον ίδιο σκοπό, ήτοι στον συντονισμό της συμπεριφοράς όλων των κατασκευαστών ειδών υγιεινής έναντι των χονδρεμπόρων. Συναφώς, τονίζεται ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, η έννοια του κοινού σκοπού δεν προσδιορίζεται, όπως προκύπτει από τις ως προαναφερθείσες σκέψεις 66, 69 και 71, με μια γενική αναφορά στην ύπαρξη στρέβλωσης του ανταγωνισμού στις καλυπτόμενες από την παράβαση αγορές, αλλά με αναφορά σε διάφορα αντικειμενικά στοιχεία, όπως είναι ο κεντρικός ρόλος των χονδρεμπόρων στο κύκλωμα διανομής, τα χαρακτηριστικά του κυκλώματος αυτού, η ύπαρξη συντονιστικών οργάνων και ενώσεων για περισσότερα προϊόντα, η ομοιόμορφη εφαρμογή των αθέμιτων συνεννοήσεων και η ουσιαστική, γεωγραφική και χρονική αλληλεπικάλυψη των επίμαχων πρακτικών.

56 Υπό τις συνθήκες αυτές, χωρίς να είναι απαραίτητο να αποδειχθεί η ύπαρξη συμπληρωματικής σχέσης μεταξύ των προσαπτόμενων πρακτικών, καθώς η ενιαία και διαρκής παράβαση μπορεί να καταλογιστεί σε μη ανταγωνιστικές μεταξύ τους επιχειρήσεις και δεν απαιτεί συστηματικό προσδιορισμό των επίμαχων αγορών, και δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα είναι, αφενός, υπόλογη για άμεση συμμετοχή στην προσαπτόμενη παράβαση και, αφετέρου, υπόλογη για έμμεση συμμετοχή σε αυτή, κατά το μέτρο που είτε γνώριζε για το σύνολο παράνομων συμπεριφορών που σχεδίαζαν ή έθεταν σε

εφαρμογή οι λοιποί μετέχοντες στην επίδικη σύμπραξη, επιδιώκοντας τους ίδιους σκοπούς, είτε μπορούσε ευλόγως να τις προβλέψει και ήταν έτοιμη να αναλάβει τον σχετικό κίνδυνο, δεν ευσταθούν οι επικρίσεις κατά της κρίσης του Γενικού Δικαστηρίου ότι δεν ήταν εσφαλμένη η εκτίμηση της Επιτροπής ότι εν προκειμένω υφίσταται ενιαία και διαρκής παράβαση.

57 Τέλος, όσον αφορά την επιχειρηματολογία σχετικά με τη μερική ακύρωση της επίδικης απόφασης με αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου οι οποίες αφορούσαν την ίδια παράβαση που αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση υπόθεσης, υπενθυμίζεται ότι η εκτίμηση των αποδείξεων εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου. Κατά το μέτρο που με την επιχειρηματολογία αυτή επιδιώκεται να αμφισβητηθεί η διαπίστωση περί ενιαίας, σύνθετης και διαρκούς παράβασης, τονίζεται ότι το γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε εν μέρει την επίδικη απόφαση κατά το μέρος που αφορά την απόδειξη της συμμετοχής στην παράβαση ορισμένων εμπλεκόμενων επιχειρήσεων σε ορισμένες γεωγραφικές αγορές σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα δεν αρκεί για να αμφισβητηθεί η διαπίστωση του Γενικού Δικαστηρίου περί συνολικού σχεδίου που καλύπτει τρεις υποκατηγορίες προϊόντων σε έξι κράτη μέλη και περί ταυτότητας σκοπού, ο οποίος συνίσταται στη νόθευση του ανταγωνισμού.

58 Κατά συνέπεια, ο δεύτερος αναιρετικός λόγος πρέπει να απορριφθεί ως εν μέρει αλυσιτελής και εν μέρει αβάσιμος.

Επί του τρίτου και του τέταρτου αναιρετικού λόγου, σχετικά με τον έλεγχο πλήρους δικαιοδοσίας και την αναλογικότητα του προστίμου

Επιχειρήματα των διαδίκων

59 Με τον τρίτο αναιρετικό λόγο, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν άσκησε την πλήρη δικαιοδοσία του όσον αφορά τα πρόστιμα που καθόρισε η Επιτροπή.

60 Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι από το άρθρο 261 ΣΛΕΕ, το άρθρο 263, δεύτερο και τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το άρθρο 264, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003, το άρθρο 6, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, και το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο και το Δικαστήριο οφείλουν να ασκούν πραγματικά την πλήρη δικαιοδοσία τους.

61 Ωστόσο, με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο άσκησε μόνον έλεγχο νομιμότητας όσον αφορά τον καθορισμό του προστίμου, αντιθέτως προς τα αιτήματα της αναιρεσείουσας.

62 Η αναιρεσείουσα θεωρεί ακόμη ότι, εν προκειμένω, το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να μειώσει το πρόστιμο, δεδομένης της σοβαρότητας της παράβασης, η οποία αφορούσε περιορισμένο αριθμό μικρών ως επί το πλείστον κρατών μελών. Συναφώς, δεν μπορούν να γίνουν κατανοητοί οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή επέβαλε για τις προσαπτόμενες εν προκειμένω ενέργειες κυρώσεις αυστηρότερες από αυτές που επιβάλλονται για συμπράξεις της ίδιας φύσης που καλύπτουν το σύνολο του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε να μειώσει το επιβληθέν στην αναιρεσείουσα πρόστιμο, λόγω υπερβολικής διάρκειας της διοικητικής διαδικασίας.

63 Με τον τέταρτο αναιρετικό λόγο, η αναιρεσείουσα προβάλλει παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, η οποία κατοχυρώνεται με το άρθρο 49, παράγραφος 3, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συναφώς, η αναιρεσείουσα τονίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε, προκειμένου να προσδιορίσει τη σοβαρότητα της παράβασης, να συνεκτιμήσει την οικεία

αγορά, τους πραγματοποιηθέντες κύκλους εργασιών, τη διάρκεια και τη φύση της παράβασης, καθώς και τα πραγματικά ή δυνητικά αποτελέσματα της παράβασης στις επηρεαζόμενες αγορές, πράγμα που το Γενικό Δικαστήριο δεν έπραξε.

64 Το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε επίσης να διασφαλίσει ότι το ύψος του επιβληθέντος με την επίδικη απόφαση προστίμου ήταν αντικειμενικά εύλογο, λαμβάνοντας υπόψη ότι, εφόσον ο σχετιζόμενος με την παράβαση κύκλος εργασιών ανέρχεται σε 34,34 εκατομμύρια ευρώ, δεν είναι εύλογη η επιβολή προστίμων συνολικού ύψους 8 068 441 ευρώ.

65 Για τους λόγους αυτούς, η αναιρεσείουσα ζητεί από το Δικαστήριο να θεραπεύσει τις παράνομες παραλείψεις του Γενικού Δικαστηρίου και να μειώσει τα επιβληθέντα πρόστιμα.

66 Η Επιτροπή ζητεί την απόρριψη του τρίτου και του τέταρτου αναιρετικού λόγου.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

67 Κατά πάγια νομολογία, ο έλεγχος νομιμότητας τον οποίο καθιερώνει το άρθρο 263 ΣΛΕΕ συνεπάγεται ότι ο δικαστής της Ένωσης ασκεί τόσο νομικό όσο και πραγματικό έλεγχο της προσβαλλόμενης απόφασης, βάσει των επιχειρημάτων που έχει προβάλει ο προσφεύγων διάδικος και ότι έχει την εξουσία να εκτιμήσει τις αποδείξεις, να ακυρώσει την εν λόγω απόφαση και να τροποποιήσει το ποσό των προστίμων (βλ. απόφαση της 10ης Ιουλίου 2014, Telefónica και Telefónica de España κατά Επιτροπής, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, σκέψη 53 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

68 Ο έλεγχος νομιμότητας συμπληρώνεται από την πλήρη δικαιοδοσία που αναγνωρίζεται στον δικαστή της Ένωσης από το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003, σύμφωνα με το άρθρο 261 ΣΛΕΕ. Η εν λόγω δικαιοδοσία παρέχει στον δικαστή την εξουσία, πέραν του απλού ελέγχου νομιμότητας της κύρωσης, να υποκαθιστά την Επιτροπή προβαίνοντας στη δική του εκτίμηση και, κατά συνέπεια, να εξαλείφει, να μειώνει ή να αυξάνει το πρόστιμο ή τη χρηματική ποινή που επιβλήθηκαν (βλ. απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, Χαλκόρ κατά Επιτροπής, C-386/10 P, Συλλογή, EU:C:2011:815, σκέψη 63 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

69 Προς εκπλήρωση των επιταγών του ελέγχου πλήρους δικαιοδοσίας, κατά την έννοια του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην περίπτωση του προστίμου, ο δικαστής της Ένωσης υποχρεούται, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τις οποίες προβλέπουν τα άρθρα 261 και 263 ΣΛΕΕ, να εξετάζει κάθε νομική ή πραγματική αιτίαση με την οποία προβάλλεται ότι το ύψος του προστίμου δεν είναι ανάλογο προς τη σοβαρότητα και τη διάρκεια της παράβασης (βλ. απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2014, Επιτροπή κατά Parker Hannifin Manufacturing και Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, σκέψη 75 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

70 Η άσκηση της πλήρους δικαιοδοσίας δεν ισοδυναμεί, όμως, με αυτεπάγγελτο έλεγχο, και η διαδικασία διεξάγεται κατ' αντιμωλίαν. Απόκειται κατ' αρχήν στον προσφεύγοντα διάδικο να επικαλεστεί λόγους ακύρωσης της προσβαλλόμενης απόφασης και να προσκομίσει αποδεικτικά στοιχεία προς στήριξη των λόγων αυτών (βλ. απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 2014, Επιτροπή κατά Parker Hannifin Manufacturing και Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, σκέψη 76 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

71 Συναφώς, επισημαίνεται ότι η έλλειψη αυτεπάγγελτου ελέγχου του συνόλου της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης δεν συνεπάγεται παραβίαση της αρχής της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας. Προς τήρηση της αρχής αυτής το Γενικό Δικαστήριο, το οποίο βεβαίως πρέπει να απαντήσει στους προβληθέντες λόγους και να ασκήσει έλεγχο τόσο των νομικών όσο και των πραγματικών στοιχείων, δεν υποχρεούται να προβεί αυτεπαγγέλτως σε νέα πλήρη εξέταση της υπόθεσης (βλ. απόφαση της 8ης Δεκεμβρίου 2011, Χαλκόρ κατά Επιτροπής, C-386/10 P, EU:C:2011:815, σκέψη 66).

72 Εξάλλου, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να ελέγξει τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή αξιολόγησε σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τη σοβαρότητα των παράνομων μορφών συμπεριφοράς. Στο πλαίσιο της αίτησης αναίρεσης, ο έλεγχος του Δικαστηρίου έχει ως σκοπό, αφενός, να εξετάζει σε ποιο βαθμό το Γενικό Δικαστήριο έλαβε υπόψη, κατά τρόπον νομικώς ορθό, όλους τους ουσιώδεις παράγοντες για να εκτιμήσει τη σοβαρότητα μιας συγκεκριμένης συμπεριφοράς υπό το φως του άρθρου 101 ΣΛΕΕ και του άρθρου 23 του κανονισμού 1/2003 και, αφετέρου, να εξακριβώσει αν το Γενικό Δικαστήριο απάντησε επαρκώς κατά νόμον στο σύνολο των επιχειρημάτων που προέβαλε ο προσφεύγων διάδικος προς στήριξη του αιτήματος μείωσης του προστίμου. Η σοβαρότητα των παραβάσεων του δικαίου του ανταγωνισμού της Ένωσης πρέπει να αποδεικνύεται βάσει μεγάλου αριθμού στοιχείων όπως είναι, ιδίως, ο αποτρεπτικός χαρακτήρας των προστίμων, οι περιστάσεις της υπόθεσης και το πλαίσιό της, περιλαμβανομένης της συμπεριφοράς εκάστης επιχείρησης, του ρόλου εκάστης εξ αυτών κατά τη σύσταση της σύμπραξης, το κέρδος που αποκόμισαν, το μέγεθός τους και η αξία των οικείων εμπορευμάτων, καθώς και ο κίνδυνος που αποτελούν οι παραβάσεις αυτού του είδους για τους σκοπούς της Ένωσης (βλ., συναφώς, απόφαση της 11ης Ιουλίου 2013, Team Relocations κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-444/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2013:464, σκέψεις 95, 99 και 100).

73 Εξάλλου, δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο, όταν αποφαίνεται επί νομικών ζητημάτων κατ' αναίρεση, να υποκαθιστά για λόγους επιείκειας το Γενικό Δικαστήριο αποφαινόμενο, ασκώντας την πλήρη δικαιοδοσία του, επί του ύψους των προστίμων που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις λόγω παραβίασης κανόνων του δικαίου της Ένωσης. Επομένως, μόνον εφόσον το Δικαστήριο κρίνει ότι η αυστηρότητα της κύρωσης δεν είναι απλώς μη ενδεδειγμένη, αλλά και υπερβολική σε σημείο που να καθίσταται δυσανάλογη, πρέπει να διαπιστώνεται η ύπαρξη νομικού σφάλματος του Γενικού Δικαστηρίου λόγω μη ενδεδειγμένου ύψους του προστίμου (απόφαση της 30ής Μαΐου 2013, Quinn Barlo κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-70/12 P, EU:C:2013:351, σκέψη 57 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

74 Ο τρίτος και ο τέταρτος αναιρετικός λόγος πρέπει να εξεταστούν υπό το πρίσμα της νομολογίας αυτής.

75 Πάντως, από την προπαρατεθείσα νομολογία προκύπτει σαφώς ότι, πρώτον, ο έλεγχος πλήρους δικαιοδοσίας αφορά μόνον το επιβληθέν πρόστιμο και όχι το σύνολο της προσβαλλόμενης απόφασης και, δεύτερον, ότι ούτε η αρμοδιότητα πλήρους δικαιοδοσίας ούτε ο έλεγχος νομιμότητας ισοδυναμούν με αυτεπάγγελτο έλεγχο και, ως εκ τούτου, δεν υποχρεώνουν το Γενικό Δικαστήριο να προβεί αυτεπαγγέλτως σε νέα πλήρη εξέταση της υπόθεσης, ανεξαρτήτως των αιτιάσεων της αναιρεσείουσας.

76 Εν προκειμένω, διαπιστώνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο άσκησε, με τη σκέψη 335 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, πραγματικό έλεγχο του ύψους του προστίμου, απάντησε στα διάφορα επιχειρήματα της αναιρεσείουσας και αποφάνθηκε, με τις σκέψεις 397 έως 402 της απόφασης αυτής επί του αιτήματος μείωσης του προστίμου, και, συνεπώς, δεν περιορίστηκε στον έλεγχο νομιμότητας του ποσού αυτού, αντιθέτως προς ό,τι διατείνεται η αναιρεσείουσα. Συναφώς, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε, ειδικότερα, με τη σκέψη 384 της εν λόγω απόφασης, ότι ο συντελεστής 15 % που ορίστηκε λόγω «σοβαρότητας της παράβασης» και ως «επιπλέον ποσό» είναι πολύ χαμηλός σε σχέση με την ιδιαίτερη σοβαρότητα της επίμαχης παράβασης, εν συνεχεία δε έκρινε, με τις σκέψεις 397 έως 401 της ίδιας απόφασης ότι κανένα από τα στοιχεία που προέβαλαν οι προσφεύγουσες πρωτοδίκως δεν δικαιολογεί μείωση του προστίμου.

77 Όσον αφορά, ειδικότερα, την εξέταση της σοβαρότητας της προσαπτόμενης παράβασης, διαπιστώνεται ότι το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, μεταξύ άλλων, με τη σκέψη 381 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, το σημείο 23 των κατευθυντήριων γραμμών του 2006, κατά το οποίο «οι οριζόντιες συμφωνίες καθορισμού τιμών, κατανομής αγορών και περιορισμού της παραγωγής, που είναι κατά κανόνα μυστικές, είναι, από την ίδια τη φύση τους, μεταξύ των πλέον επιζήμιων περιορισμών του ανταγωνισμού. Ως ζήτημα πολιτικής θα τιμωρούνται με βαριά πρόστιμα. Κατά συνέπεια, το ποσοστό της αξίας των πωλήσεων που θα λαμβάνεται υπόψη για τέτοιου είδους παραβάσεις κατά κανόνα θα ορίζεται στα υψηλότερα όρια της παραπάνω κλίμακας». Στη σκέψη 383

της εν λόγω απόφασης, το Γενικό Δικαστήριο παρέθεσε την αιτιολογία που ανέπτυξε η Επιτροπή με την αιτιολογική σκέψη 1211 της επίδικης απόφασης, κατά την οποία ο οριζόντιος συντονισμός των τιμών συνιστά από τη φύση του έναν από τους πλέον βλαπτικούς για τον ανταγωνισμό περιορισμούς και ότι η παράβαση ήταν ενιαία, διαρκής και πολύπλοκη, καθώς κάλυπτε έξι κράτη μέλη και τρεις υποκατηγορίες προϊόντων, και εν συνεχεία διαπίστωσε, με τη σκέψη 384 της αναιρεσιβαλλόμενης απόφασης, ότι η ιδιαίτερη σοβαρότητα της επίμαχης παράβασης δικαιολογεί την εφαρμογή συντελεστή 15 % και, με τη σκέψη 385 της ίδιας απόφασης, ότι η αναιρεσείουσα μετείχε «στην κεντρική ομάδα επιχειρήσεων» που διέπραξε τη διαπιστωθείσα παράβαση.

78 Συνεπώς, το Γενικό Δικαστήριο δεν υπέπεσε σε κανένα νομικό σφάλμα και εκπλήρωσε την υποχρέωση άσκησης αποτελεσματικού ελέγχου νομιμότητας της επίδικης απόφασης, καθώς έλαβε υπόψη του το σύνολο των παραμέτρων βάσει των οποίων εκτιμάται η σοβαρότητα της προσαπτόμενης παράβασης, στοιχειοθέτησε τον οριζόντιο συντονισμό των τιμών και τη συμμετοχή της αναιρεσείουσας σε αυτόν και απάντησε σε όλα τα σχετικά επιχειρήματα της αναιρεσείουσας.

79 Όσον αφορά την εκτίμηση της υπερβολικής διάρκειας της διοικητικής διαδικασίας, υπενθυμίζεται ότι, μολονότι η παραβίαση της αρχής της τήρησης εύλογης προθεσμίας είναι ικανή να δικαιολογήσει την ακύρωση απόφασης εκδοθείσας κατά το πέρας διοικητικής διαδικασίας στηριζόμενης στα άρθρα 101 και 102 ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι συνεπάγεται επίσης προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας της οικείας επιχείρησης, εντούτοις η παραβίαση αυτή της αρχής της τήρησης εύλογης προθεσμίας, ακόμη και αν υποτεθεί ότι έχει αποδειχθεί, δεν είναι ικανή να επιφέρει μείωση του επιβληθέντος προστίμου (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 9ης Ιουνίου 2016, CEPSA κατά Επιτροπής, C-608/13 P, EU:C:2016:414, σκέψη 61, και της 9ης Ιουνίου 2016, PROAS κατά Επιτροπής, C-616/13 P, EU:C:2016:415, σκέψη 74 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Εν προκειμένω, όμως, όπως προκύπτει από τη σκέψη 62 της παρούσας απόφασης, δεν αμφισβητείται ότι, με το επιχείρημα περί εσφαλμένης εκτίμησης, εκ μέρους του Γενικού Δικαστηρίου, της υπερβολικής διάρκειας της διοικητικής διαδικασίας, η αναιρεσείουσα σκοπεί αποκλειστικά στη μείωση του προστίμου που της επιβλήθηκε.

80 Κατά συνέπεια, ανεξαρτήτως του βασίμου του, το επιχείρημα αυτό πρέπει να απορριφθεί ως αλυσιτελές.

81 Τέλος, όσον αφορά αυτή καθαυτή την αναλογικότητα του επιβληθέντος προστίμου, η αναιρεσείουσα δεν προβάλλει κανένα επιχείρημα που να πείθει ότι το ύψος της επιβληθείσας κύρωσης είναι μη ενδεδειγμένο ή υπερβολικό. Συναφώς, είναι απορριπτέο το επιχείρημα ότι το πρόστιμο των 8 068 441 ευρώ είναι δυσανάλογο σε σχέση με τον κύκλο εργασιών που σχετίζεται με τη σύμπραξη, ο οποίος ανέρχεται σε 34,34 εκατομμύρια ευρώ. Συγκεκριμένα, διαπιστώνεται ότι, εν προκειμένω, το τελικό ποσό του προστίμου που επιβλήθηκε στη Villeroy & Boch και στις θυγατρικές της μειώθηκε ούτως ώστε να μην υπερβαίνει το 10 % του συνολικού κύκλου εργασιών που αυτές είχε πραγματοποιήσει κατά την προηγούμενη χρήση, σύμφωνα με το άρθρο 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003. Το όριο αυτό, πάντως, διασφαλίζει ότι το ύψος του προστίμου αυτού δεν είναι δυσανάλογο σε σχέση με το μέγεθος της επιχείρησης όπως αυτό προσδιορίζεται με τον συνολικό κύκλο εργασιών της (βλ., συναφώς, απόφαση της 28ης Ιουνίου 2005, Dansk Rørindustri κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P έως C-208/02 P και C-213/02 P, EU:C:2005:408, σκέψεις 280 έως 282).

82 Κατά συνέπεια, ο τρίτος και ο τέταρτος αναιρετικός λόγος πρέπει να απορριφθούν ως εν μέρει αλυσιτελείς και εν μέρει αβάσιμοι.

83 Δεδομένου ότι κανένας από τους λόγους αναίρεσης που προέβαλε η αναιρεσείουσα δεν έγινε δεκτός, η αίτηση αναίρεσης πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

84 Κατά το άρθρο 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναίρεσης απορρίπτεται ως αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η Επιτροπή ζήτησε να καταδικαστεί η αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα και αυτή ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφασίζει:

1) Απορρίπτει την αίτηση αναίρεσης.

2) Καταδικάζει τη Villeroy & Boch SAS στα δικαστικά έξοδα.

(υπογραφές)